

Arbeidsmarkt kookt droog

Het gaat hartstikke goed. Die conclusie trokken we in het ESB-themanummer van afgelopen september, over hoe 'het' nou gaat op de arbeidsmarkt. Nu, negen maanden later, staat die conclusie nog steeds.

Zo is van de diepe conjuncturele dip tijdens de coronacrisis nauwelijks iets te zien in de werkloosheidscijfers. Daarbij is ook het aantal inactieven in Nederland nauwelijks veranderd (de mensen die door de corona hun baan verloren, zijn dus weer aan de slag). In een internationale vergelijking in deze ESB noemt Stijn Baert de Nederlandse arbeidsmarkt, samen met de Belgische, de meest stabiele van Europa.

En dat het zo goed lijkt te gaan, is ook de insteek van dit ESB-themanummer. De hoofdvraag is niet hoe we voldoende banen krijgen, maar hoe je de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of met een arbeidsbeperking aan het werk krijgt. Arbeidsmarktcrisp zorgt er voor dat het niet alleen maatschappelijk wenselijk is om deze mensen aan het werk te krijgen, maar ook economisch zinvol.

Het is een pittige doelgroep. Willem Huijnk en Sander Muns rekenen voor dat mensen in de bijstand een jaarlijkse kans hebben van een procent of zeven à acht om daar uit te komen. De gemiddelde verblijfsduur is dan dertien jaar, en voor mensen met een migratieachtergrond is die nog wat langer.

De gepresenteerde oplossingen zijn des economisch: oplossen van fricties en investeren in menselijk kapitaal. Guido Bayens wijst, in een overzichtsstuk, op de nog steeds aanzien-

lijke fricties op de arbeidsmarkt, en de mogelijkheden die op te lossen. Het gaat daarbij om zoekfricties en beleidsfricties – in de huidige lappendeken hangt het soms maar net van de omstandigheden af wat iemand krijgt aangeboden.

Een goed voorbeeld van dat laatste zijn de regelingen rondom werkherhervatting van gedeeltelijk arbeidsongeschikten, waarover dit themanummer twee bijdragen biedt. Voor veelal kleinere werkgevers en voor flexwerkers regelt UWV dit; en voor grotere doet de werkgever het zelf met daarbij stevige financiële prikkels. Marloes Lammers, Justus van Kesteren, Lucy Kok en Tim Schwartz laten op basis van een enquête zien dat de werkwijze van UWV prettig is voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten, maar wel wat minder effectief. Joke Jansen, Raun van Ooijen, Jaap Oude Mulders en Sandra Brouwer richten zich op flexwerkers en tonen aan dat de financiële prikkel om hen te reintegreren voor werkgevers ontbreekt.

Menselijk kapitaal gaat uiteraard over scholing. Annemarie Künn-Nelen, Henk-Jan Dirven en Sebastian Alejandro Perez laten zien dat de positieve effecten van scholing op het salaris en het type contract groter zijn dan de negatieve effecten van een arbeidsbeperking. De uitdaging blijkt om mensen met een arbeidsbelemmering te scholen.

Maar misschien belangrijker nog voor de opbouw van menselijk kapitaal dan scholing is zorgen dat mensen hun baan niet verliezen. Als dat gebeurt wordt de ontwikkeling van hun menselijk kapitaal namelijk onderbroken. Maarten Camps, de bestuursvoorzitter van UWV (dat zich vooral met begeleiden van werklozen bezighoudt), pleit in deze ESB daarom voor het begeleiden van mensen met een baan.

Van werk naar werk vanuit werk is niet alleen efficiënt, het is ook de enige manier om de arbeidsmarkt verder te verbeteren wanneer mensen eenmaal allemaal aan het werk zijn. Nu de coronacrisis langzaam voorbijgaat en de arbeidsmarkt nog krappert wordt, is dat noodzakelijk om te voorkomen dat de arbeidsmarkt droogkookt.

Literatuur

Lukkezen, J. (2020) Het gaat hartstikke goed op de arbeidsmarkt. ESB, 105(4789), 406.

JASPER LUKKEZEN

Hoofdredacteur
lukkezen@economie.nl

Werkloosheid voorkomen is beter dan genezen

MAARTEN CAMPS

263

Ontmoediging van personen zonder baan lijkt mee te vallen in coronajaar 2020

STIJN BAERT

264

Pak versnippering aan voor een beter functionerende arbeidsmarkt

GUIDO BAYENS

266

Werknemers negatiever over efficiëntere private re-integratiedienstverlening

MARLOES LAMMERS, JUSTUS VAN KESTEREN, LUCY KOK EN TIM SCHWARTZ

270

Migratieachtergrond verkleint kans op baan vanuit bijstand

WILLEM HUIJNK EN SANDER MUNS

273

Vinden van passend werk bij een arbeidsbeperking is voor veel bedrijven lastig

JOKE JANSEN, RAUN VAN OOIJEN, JAAP OUDE MULDERSEN SANDRA BROUWER

276

EN SANDRA BROUWER

Werknemers met arbeidsbeperking raken baan vaker kwijt, ondanks scholing

ANNEMARIE KÜNN-NELEN, HENK-JAN DIRVEN

EN SEBASTIAN ALEJANDRO PEREZ

279

